bfc64 - dokumentacja

Grzegorz Koperwas

18 grudnia 2020

1. Kompilowanie

Wymagania do kompilacji:

- gcc kompilator
- make
- python generowanie pliku template.cpp (patrz kompilator)
- xelatex dokumentacja

Kompilujemy poleceniem make.

Instalujemy poleceniem sudo make install

Dokumentacje kompilujemy poleceniem make docs.

Przykładowy test uruchamiamy poleceniem make test, powinien uruchomić emulator Vice z programem.

Wymagania do używania

- kickassembler¹ bfc64 generuje pliki .asm dla tego assemblera
- System Linux, testowane wyłącznie na Arch'u

Program uruchamiamy poleceniem bfc64 <ścieżka do pliku źródłowego>, utworzy on plik a.asm gotowy do przetworzenia kickassemblerem za pomocą polecenia kickassa.asm. Utworzy on nam plik wykonywalny a.prg dla commodore 64 lub emulatora.

Emulator Vice² uruchomi automatycznie programy poleceniem:

Grzegorz Koperwas 1

 $^{^{-1}}$ http://theweb.dk/KickAssembler/Main.html#frontpage

²https://vice-emu.sourceforge.io/

2. Działanie kompilatora bfc64

Kompilator składa się z trzech głównych części:

- Parsera zamieniającego pliki tekstowe na listę symboli
- Optymalizatora zamieniającego sąsiednie ++++-- na operacje dodawania lub odejmowania.
- Kompilatora zamieniającego listę symboli na kod assemblera korzystając z funkcji z przestrzeni arch

Parser

Parser jest funkcją parseSourceFile, która przyjmuje jako argument plik z kodem źródłowym. Zamienia ona wewnętrznie znaki języka brainfuck na odpowiadające im symbole według tablicy 1

Symbol	Wartość
+	inc
-	dec
<	left
>	right
[	loopBegin
]	loopEnd
,	in
•	out

Tablica 1: Symbole oraz odpowiadające im wartości z SymbolType

Dodatkowo parser wyświetla ostrzeżenia w przypadku jeśli w trakcie pętli za każdą iteracją jest porównywalna inna komórka pamięci, na przykład dla pętli [>><] zostanie wyświetlone ostrzeżenie wraz z numerem lini początkowym i końcowym.

Jeśli parser napotka] bez poprzedniego [czy nie znajdzie w pliku końca pętli przed jego końcem zgłosi on błąd użytkownikowi i nie skompiluje programu.

Parser traktuje wszystkie inne znaki jako komentarz.

Optymalizator

W celu ograniczenia pamięci potrzebnej na załadowanie programu optymalizator zamienia sąsiednie symbole + oraz - na symbole specjalne add oraz subtract. W planach jest dodanie zamieniania > i < na symbole specjalne jmpLeft oraz jmpRight

Kompilator

Kompilator tworzy stringa na podstawie listy symboli z parsera za pomocą wzorców generowanych podczas kompilacji z plików w folderze processor/arch/c64. Dodatkowo na początek dołącza arch::begin a na koniec arch::end

Wzorce, z których korzysta kompilator są generowane automatycznie skryptem pythona templateGen.py. Generuje on plik źródłowy template.cpp z pomocą pliku-wzorca

template.cpp.template, do którego podstawia za placeholdery³ odpowiednie sumy stringów oraz parametrów funkcji według plików-wzorców assemblera, w których podmienia label() na argument label itd. Opis wzorców w sekcji 3..

Wygenerowany string program zapisuje do pliku wyjściowego.

3. Opis działania skompilowanego programu

Wyzwania architektury 6502/6510/commodore 64

Procesory MOS 6502/6510 posiadają 8 bitową szynę danych oraz 16 bitową szynę adresową. Z tego powodu "pointery" muszą się znajdować w pierwszych 256 bajtach pamięci, tak zwanej "zeropage". Kompilator umieszcza w pamięci o adresie \$00FB adres \$7300, który jest adresem początku taśmy.

Procesor posiada opcje indeksowania pamięci rejestrem Y, taki odpowiednik (pointer + rejestr $_Y$)* w języku C++. Jednak jako iż rejestr Y jest 8 bitowy, a chcemy taśmę o długości większej od 256 to ruch po taśmie w lewo wygląda tak:

Taśma

Definicja taśmy, w pliku end.asm, wygląda tak:

```
*=$7300 "Tape" // at address $C000
. fill 1024, 0 // place 1024 zeros
```

Generuje ona taśmę o długości 1024 bajtów, jednak jako iż kompilator nie zabezpiecza nas przed "wyjściem" z jej przestrzeni, zatem jeśli komuś chce się pisać dużo > i wiedząc iż adres pierwszej komórki to \$73FF/4 możemy zmieniać kolory tła, tekstu, odtwarzać muzykę oraz nadpisywać program.

Wypisywanie znaków na ekran i ich odczyt

Kernal commodore 64 posiada funkcje, które realizują te zadania.

Pod adresem \$FFCF jest funkcja, która umieszcza w rejestrze A wartość wprowadzoną przez użytkownika.

Pod adresem \$FFD2 jest funkcja, która wartość w rejestrze A wypisuje na ekran.

Grzegorz Koperwas

 $^{^3\}mathrm{W}$ formie nazwa

 $^{^4}$ Początek taśmy \$7300 + początkowa wartość Y równa \$ff

Wadą tych funkcji jest to iż nie używają zestawu znaków ASCII, tylko własnego PETSCII ^{5} . Z tego powodu przy wypisywaniu na ekran za pomocą . trzeba ustawiać wartość komórki na wartości PETSCIII.

Wzorce

Kompilator korzysta z wzorców w folderze processor/arch/c64, które są plikami assemblera które są wstawiane za odpowiednie symbole. Za symbol inc wstawia inc.asm itd. Są one przetwarzane przez skrypt pythona do pliku template.cpp podczas kompilacji by nie było potrzeby wpisywania ich na sztywno.

Przykładowo na "Rysunku" 1 do rejestru A ładowana jest wartość aktualnej komórki, następnie porównywana jest z #\$ff⁶. Jeśli zachodzi równość, program przechodzi do label, w innym przypadku upewnia się że flaga carry jest wyłączona i dodaje do rejestru A jedynkę. Następnie zapisuje wynik w pamięci.

```
:
lda ($fb),y
cmp #$ff
beq label()
clc
adc #$01
sta ($fb),y
label():
:
```

Rysunek 1: Zwiększanie komórki o 1

Grzegorz Koperwas 4

⁵https://www.c64-wiki.com/wiki/PETSCII

⁶# oznacza że jest to wartość a nie adres